Spredikis Pārdomas

(Turpinājums no 1. lpp.)

saskaņā ar savu kārtu un aicinājumu: tēvus, mātes, bērnus, kalpus, kungus... Šie vārdi ir labāki padomdevēji nekā visas ģimenes psihologu konsultācijas kopā, nekā gudru un augsti mācītu vīru un sievu sarakstītās biezās grāmatas par savstarpējām attiecībām, laulību, ģimeni un audzināšanu, labāki padomdevēji nekā pieredzējušu vīru un sievu viedie padomi. Katrā ziņā, pastāvīgi klausoties šajos vārdos un paklausot šiem vārdiem, var gūt labākus rezultātus.

Kāpēc tā? – Tam ir vismaz divi iemesli.

Pirmais iemesls ir atšķirīgais dzīves pamats ticīgajam, kam sacīti šie vienkāršie un īsie Dieva vārdi, un neticīgajam, kas meklē palīdzību pie gudrajiem un pieredzējušajiem runātājiem un rakstītājiem. Ticīgajiem ir labs un drošs pamats – Kristus krusta uzvara, Viņa nāves un augšāmcelšanās spēks. Uz šī pilnīgā pamata visas labās lietas labi iesakņojas, aug un nes bagātīgus augļus, un dzīves nams, kas pēc Dieva baušļiem uz šī pamata celts, ir stiprs un nesatricināms. Savukārt neticīgajiem un bezdievīgajiem ir tikai grēka samaitātas dabas un dzīves pamats, uz kura pat vislabākās un vispareizākās lietas nonīkst un paliek neauglīgas, – viņu celtais dzīves nams grimst kā purvā un brūk.

Otrais iemesls, kāpēc šie īsie vārdi ir tik spēkpilni, bet daudzās grāmatas un viedie padomi visbiežāk izrādās nespēcīgi, ir atšķirīgie avoti, no kurienes padomi nāk. Īsie apustuļa vārdi nāk no Dieva, bet Dievam nav jārunā gari, lai Viņa pavēles tiktu izpildītas. Radītājam nebija gari jāstāsta vai jāapvārdo zeme, lai tā izdotu augus un dzīvniekus, Viņš tikai sacīja: "Lai zeme izdod..!" (1. Moz. 1:11, 24) – un tapa viss, ko mēs šodien redzam. Tāpat arī Kristum vētras laikā uz jūras nebija gari jārunā, bet pietika iesaukties: "Klusu, mierā!", lai vētra tūdaļ rimtos un jūra kļūtu rāma un gluda kā spogulis (Mk. 4:39). Tāpat, lai mēs varētu uzsākt jaunu dzīvi, Kristus mums sacīja: "Tavi grēki tev piedoti!" Tā mēs redzam, ka Dievs ar savu radību nerunā gari, bet spēkpilni. Turpretī bezdievīgā pasaule gluži vai slīkst savu gudro vārdu plūdos, kuri nevienam nevar palīdzēt, jo tie ir grēcīgu cilvēku vārdi, kas gan ir stipri uz ļaunu, bet nespēcīgi uz labu.

Tāpēc mums nevajag šaubīties par šo īso un ārēji necilo Dieva vārdu darbīgo spēku, jo ar tiem Radītājs mūs atjauno atziņā pēc Sava tēla un līdzības svētumā un taisnībā kā vīrus un sievas, vecākus un bērnus, priekšniekus un padotos; citiem vārdiem sakot – visu ģimeni un saimi kopā. Tā Viņš dziedina, svētī un stiprina grēka plosīto laulību un ģimeni, lai mēs visi – vīri, sievas, tēvi, mātes, bērni – varam augt Dievam par godu kā Viņa saime, ļaudis, ko Viņa roka gana. Āmen. BDA

(Turpinājums no 6. lpp.)

un ko no tām esam saņēmuši paši? Godīgs vērotājs tādējādi var gūt sev noderīgas atziņas.

Mani vecāki, no malas raugoties, dzīvoja diezgan smagu dzīvi – nesaskaņu viņu starpā bija daudz, taču viņi saglabāja savu laulību, kā varbūt varētu likties – bērnu dēļ, lai bērni uzaugtu ģimenē, lai viņiem būtu tēvs un lai būtu māte – un ja arī tā, tad vislielākā pateicība viņiem par to, to mēs tēvam un mātei nespējām atmaksāt, varam tikai sargāt savas ģimenes.

Lai kā ir bijis, arvien tos stipri mīlu. Bērnībā, arī pusauga vecumā lielākās šausmas man bija iedomāties, ka kāds no vecākiem varētu nomirt. Lūdzu Dievu, kaut es nomirtu pirms viņiem, kaut man nebūtu jāpieredz viņu nāve. Kad ģimenē pašiem piedzima bērniņš, tad sapratu, ka tas nav tikai prieks, tas nav tikai vēl kāds, ko mīlēt, bet arī vēl viens, par ko uztraukties.

Nu jau ir piedzīvots tas, no kā tik ļoti baidījos. Ar laiku viss, paldies Dievam, kaut kā pierimst un nostājas savās vietās, jo Dievs savā žēlastībā un apredzībā šo pasauli darījis laicīgu, lai mūsu ciešanas nebūtu mūžīgas. Un vai tā nav Viņa, mūsu Dieva, neaptumšotā mīlestība, ka Viņš mums dāvās mūžību tur, kur vairs nebūs nedz bēdu, nedz vaidu, nedz sāpju? Tur gan notiekošajam vairs nebūs laika ierobežojuma, Viņa mīlestība un mūsu mīlestība ne ar ko nebūs ierobežota – ne ar grēku, ne ar laiku. Tāpēc es ļoti ilgojos pēc šīs laimīgās mūžīgas Dienas un bēdu brīžos ar to iepriecinos. BDA

Sludinājumi

Biķeru draudzes ģimeņu salidojums
"**Sinajs – 2008**" notiks
Apšuciemā no 28.jūlija līdz 2.augustam.
Šogad nometnes laikā atkārtosim Dieva dotos baušļus. Būs iespēja piedalīties dažādās praktiskās nodarbībās, kopīgi sportot un atpūsties pie jūras.
Paredzamā dalības maksa – apmēram 10 lati dienā, par visu nometnes laiku – apmēram 52 lati (ja dalības maksa ir šķērslis braukšanai, ir iespējama daļēja samaksa).

24. maijā notiks draudzes ekskursija pa maršrutu Rīga (Biķeru baznīca)–Ungurmuiža–Sietiņiezis (pikniks ar līdzi ņemtiem produktiem)–Valmiera (Valmieras Sv. Sīmaņa baznīca, ekskursija pa pilsētu)–Strausu audzētava (strausu olu omletes degustācija)–Straupes luterāņu baznīca–Rīga.
Izbraukšana no Biķeru baznīcas plkst. 7.30
Dalības maksa draudzes locekļiem: pieaugušajiem – 6 lati, pensionāriem, bērniem – 5 lati.

Papildu informācija un pieteikšanās pie Ingas Rancānes (mob. tālr. 26555527).

BIĶERU DRAUDZĒ

Jūlijā un augustā
Dievkalpojumi
Svētdienās 10:00
Otrdienās 7:00

Katehēzes
Pirmdienās 18:00

Mācītājs pieņem apmeklētājus
Pirmdienās 17:00–18:00

Uzziņas pa tālr. 67702517, 67537229, 29172798

Mīļie biķerieši!
Piektdien, 23. maijā, plkst. 18.00 notiks **draudzes sapulce**. Dienas kārtībā: padomes ziņojumi un pārskati.

BIĶERU DRAUDZES AVĪZE
Redakcija:
Biķernieku 146, Rīga, LV-1079
e-pasts: bikeru.avize@e-apollo.lv
(C) Biķeru evaņģēliski luteriskā draudze

BIĶERU DRAUDZES AVĪZE
Nr. 4 (29) 2008. gada maijs

Atjaunoti ģimenei un mūžībai

Aleksandrs Bite

"..novelciet veco cilvēku un viņa darbus. Un apģērbiet jauno cilvēku, kas tiek atjaunots atziņā pēc viņa Radītāja tēla."
(Kol. 3:9b–10)

Kad cilvēks no neticīga kļuvis ticīgs, viņš parasti jautā pēc padoma tālākai dzīvei: "Esmu kļuvis ticīgs, ko man darīt tālāk? Kā man turpmāk būtu jādzīvo? Kas īpašs man tagad būtu jādara?" Viņš grib zināt, kurp un kā viņam doties tālāk savā ticības ceļā.

Acīmredzot tā tas ir bijis vienmēr, jo arī apustulis Pāvils pēc pamācības svarīgākajos ticības jautājumos tūdaļ pāriet pie nopietnas pamācības par kristīgu dzīvi. Pēc vispārīga pamudinājuma dzīvot atjaunotā dzīvē un cilvēku netikumu un tikumu uzskaitījuma, apustulis arī pamāca kristiešus, kā cīņai ar netikumiem jāparādās viņu kristīgajā dzīvē un kā tajā jāīstenojas tikumiem.

Zīmīgi, ka gandrīz visās savās vēstulēs viņš īpašu vērību pievērš ģimenei un laulībai. Pats dzīvodams bezlaulībā, apustulis ļoti labi zina, cik liela nozīme katra cilvēka dzīvē ir ģimenei. Viņš mudina pirmām kārtām sakārtot šīs lietas, un, ja kāds ticīgais ģimenes lietās neparāda centību un degsmi, tad apustulis vēršas pret tādu ar bardzību: "Bet, ja kāds negādā par savējiem un visvairāk par saviem mājas ļaudīm, tad viņš ir aizliedzis ticību un ir ļaunāks par neticīgu." (1. Tim. 5:8)

Šīm Ģimenes dienas pārdomām par moto ņemti vārdi no Vēstules kolosiešiem: "*..novelciet veco cilvēku un viņa darbus. Un apģērbiet jauno cilvēku, kas tiek atjaunots atziņā pēc viņa Radītāja tēla.*" Tajos izteikts aicinājums caur Kristu iemantotajā jaunajā dzīvē atgriezties pie paša pirmsākuma, kad Dievs radīja cilvēku pēc Sava tēla un līdzības. Tas skan tā, it kā apustulis sacītu: "Jūsu līdzšinējais ceļš nav bijis pareizs, jums jāiet atpakaļ uz to vietu, kur visu cilvēku dzīve, arī jūsējā, kļuva aplama un grēcīga, un jāsāk no jauna."

Bet visu cilvēku dzīve kļuva aplama un grēcīga jau pašā sākumā – tūdaļ pēc Ādama un Ievas grēkā krišanas, un paši pirmie grēka augļi parādījās tieši cilvēka un viņa sievas attiecībās. Sieva no apjūsmotās un vīra sirdij un miesai tuvās ("Šī tiešām ir kauls no mana kaula un miesa no manas miesas!", 1. Moz. 2:23) kļuva tam par tādu kā Dieva uztieptu svešinieci ("Tā sieva, ko Tu man devi, lai viņa būtu ar mani..", 1. Moz. 3:12). Šāda pārmaiņa notika ar vīra sirdi.

Labāk neklājās arī sievai: vienreiz nepaklausīdama vīram, kas bija viņai atklājis Dieva aizliegumu, tā audžu audzēs turpina kārot pēc valdnieces stāvokļa pār savu vīru (".. tev būs kārot pēc sava vīra, un viņam būs valdīt pār tevi", 1. Moz. 3:16).

Atjaunotajam cilvēkam – jaunajam Ādamam un jaunajai Ievai –, kas, atjaunoti atziņā pēc sava Radītāja tēla, mācās dzīvot jaunu dzīvi (novilkt veco cilvēku un viņa darbus un apģērbt jauno cilvēku), apustulis vēstules turpinājumā atklāj šīs dzīves pamatus. Tie ir ļoti vienkārši un reizē vareni un nesatricināmi. Visu cilvēku laimīgai ģimenes dzīvei visos laikos sniegta pavisam vienkārša un īsa recepte: "*Sievas, esiet paklausīgas saviem vīriem, tā tas pieklājas Tā Kunga draudzē. Vīri, mīliet savas sievas un neesiet skarbi pret viņām. Bērni, klausait saviem vecākiem visās lietās, jo tas patīk Tam Kungam. Tēvi, nekaitinait savus bērnus, lai tie netop bailīgi.*" (Kol. 3:18–21)

Apustulis kristīgās sievas it kā ved atpakaļ uz Ēdeni, kur pirmā Ieva kļuva pārgudra un nepaklausīga, un saka: "*Sievas, esiet paklausīgas saviem vīriem, tā tas pieklājas Tā Kunga draudzē.*" Tā no pirmās Ievas mantotajai slimībai ir jātop dziedinātai caur paklausību un Dieva vārda spēku, lai sieva atkal varētu pārtapt par prieku savam vīram.

Tāpat viņš ved atpakaļ līdz pat grēkā krišanas vietai vīrus, lai tie no jauna tur var atrast to, ko pirmais Ādams pazaudējis. Pāvils saka kristīgajiem vīriem: "*Vīri, mīliet savas sievas un neesiet skarbi pret viņām!*" Tādējādi plaisa, ko Ādama un Ievas starpā iedzina grēks, sāk izzust, un vīrs, Kristus mīlestības ugunī pārkausēts par jaunu radījumu, atkal var apzināties savu sievu par miesu no savas miesas un kaulu no sava kaula, kurai patiesā mīlestībā pieķerties.

Tāpat apustulis vienkāršiem vārdiem ved uz jaunu sākumu arī visu pārējo saimi, katru

(Turpinājums 8. lpp.)

Vai Roma gatavojas reabilitēt Luteru?

Aleksandrs Bite

Pēdējā laikā plašsaziņas līdzekļos izskanējušas ziņas, ka Romas pāvests Benedikts XVI esot izteicies, ka Luteru nevajadzētu uzskatīt par ķeceri un ka 1520. gadā viņam uzliktais Romas baznīcas lāsts būtu atceļams. Mums, luterāņiem, tas, protams, ir visai intriģējošs jaunums – ko gan tas varētu nozīmēt?

Fakti? Baumas?

Marta sākumā dažādos pasaules preses izdevumos parādījās informācija par šo tēmu. Pazīstamais korespondents Ričards Ovens, kas strādā Romā, laida klajā ziņu, ka pāvests Benedikts XVI gatavojas reabilitēt Mārtiņu Luteru. Pāvests esot apgalvojis, ka Luters nav gribējis sašķelt Kristīgo baznīcu, ka viņš gribējis to vienīgi šķīstīt no aplamu tradīciju praktizēšanas. Pie galīgiem secinājumiem šajā Lutera jautājumā pāvests gatavojoties nonākt šā gada septembrī, pēc tam, kad viņš savā vasaras rezidencē Kastelgandolfo būs par to apspriedies ikgadējā seminārā ar saviem 40 tuvākajiem teologiem.

Informēti avoti no Vatikāna ziņojot, ka pāvests pasludināšot, ka Luters, kas tika ekskomunicēts kā ķeceris, ķeceris nemaz nav bijis.

Pēc šīs ziņas izcēlās publiska polemika presē, kurā izskanēja dažādi apgalvojumi, kas gan noliedza, gan apstiprināja šo ziņu. Piemēram, katoļu ziņu aģentūra *Catholic News Service* krasi noliedza Ovena stāstu: "Kā sacījis Vatikāna spīkers jezuītu tēvs Federiko Lombardi, baumas, ka Vatikāns gatavojas reabilitēt 16. gs. protestantiskās reformācijas vadoni, ir pilnīgi bez pamata.. Vatikāna oficiālie pārstāvji saka, ka tēma pāvesta ikgadējam semināram, kurā piedalās viņa bijušie studenti [doktoranti], šobrīd vēl nav noteikta. Neviens no diviem iespējamajiem semināra tematiem neesot par Luteru."

Tai pašā laikā ziņu aģentūra *Reuters,* atsaucoties uz itāļu aģentūras *ApCom* 2.marta informāciju, raksta par paredzēto pāvesta diskusiju ar saviem bijušajiem doktorantūras studentiem par Luteru – "vai viņš vēlējies šķelšanos .. vai mēģinājis reformēt baznīcu, izvairoties no kaitējuma nodarīšanas". *Reuters* atsaucas arī uz Turīnas laikrakstu *La Stampa* 5. marta rakstu *Racingers reformē Luteru*, kurā vēstīts, ka Luteram bija daudz katolisku ideju un pāvests mudina savus studentus studiju seminārā par ķeceri.

Šādas un līdzīgas ziņas nākamajās dienās aplidoja teju vai visus vadošos pasaules laikrakstus, līdz beidzot 8. martā oficiālais Vatikāns izvairīgi – īsti nesakot ne jā, ne nē – dod it kā saprast, ka šādām ziņām nevajadzētu pārāk uzticēties. Bet kā tad īsti ir?

Benedikta XVI ambiciozie plāni

Stājoties savā amatā 2005. gada aprīlī, Benedikts XVI (Jozefs Racingers), uzstāda sev kādu īpašu mērķi. Savā pirmajā publiskajā runā *Mana vīzija par Baznīcu* viņš sacīja: ".. uzsākot savu kalpošanu Romas Baznīcā, ko Pēteris ir slacījis ar savām asinīm, tagadējais [Sv. Pētera] pēctecis kā savu galveno uzdevumu uzņemas to, ka viņš nenogurstoši pūlēsies, lai sasniegtu pilnīgu un redzamu Kristus sekotāju vienību. Tas ir viņa mērķis un neatliekamais pienākums."

Ņemot vērā pāvesta cienījamo vecumu (dz. 1927. gadā), šī mērķa īstenošanai nevarētu ierēķināt pārāk daudz laika, reāli ņemot – 7–10 gadi. Protams, arī viņš pats to labi saprot, tāpēc, nopietni sagatavojies, ir enerģiski stājies pie šī mērķa īstenošanas.

Pirmais solis pretī vienībai bija tuvināšanās ar Austrumu pareizticīgo baznīcu. Kā zināms, vienotās kristietības sašķelšanās rietumu un austrumu baznīcā notika 1054. gadā, kad abas puses viena otru savstarpēji nolādēja kā ķecerus un aizgāja katra savu ceļu. Lai arī tā, tomēr pareizticīgo baznīca vienmēr ir tikusi atzīta par mācības ziņā vistuvāko Romai. Turklāt Roma vienmēr ir saukusi pareizticīgo baznīcu par *baznīcu* un atšķirtajiem brāļiem (atšķirībā no citām kristīgajām konfesijām, kas netiek atzītas par baznīcām, bet tiek sauktas par *ekleziālām kopienām*).

2006. gada rudenī Benedikts XVI devās uz Turciju, lai izteiktu savu atbalstu tās centieniem iestāties Eiropas Savienībā un nogludinātu spriegumu ar islāma pasauli, ko bija radījuši daži neveiksmīgi pāvesta izteikumi. 29. oktobrī viņš tikās ar pareizticīgo Konstantinopoles ekumenisko patriarhu Bartolomeju, kas vēsturiski tiek uzskatīts par pirmo starp līdzīgajiem pasaules pareizticīgo bīskapu vidū (reāli gan visietekmīgākais ir Krievija patriarhāts ar apm. 150 milj. ticīgo no 220 milj. pareizticīgo kopskaita), un apsprieda ar viņu baznīcas vienības atjaunošanas iespējas.

2007. gada jūnijā Benedikts XVI tikās ar Kipras pareizticīgo arhibīskapu Hrizostomu, kas ir uzņēmies starpnieka lomu starp pāvestu un Maskavas patriarhu Aleksiju II, lai sagatavotu ilgi loloto pāvesta vizīti Maskavā.

2007. gada oktobrī Ravennā Romas pārstāvji ar kardinālu Valteru Kasperu (kongregācijas *Par kristiešu vienību* vadītājs) priekšgalā tikās ar pareizticīgo baznīcu vadītājiem un pārstāvjiem, lai apspriestu iespējamās vienības jautājumus. Zīmīgi, ka galvenais jautājums, ap kuru grupējās pārējie ar baznīcas vienību saistītie jautājumi, bija arī pāvesta primāts jeb vadošā loma kristīgajā baznīcā. Tas bija liels pārsteigums daudziem, ka absolūtais vairākums pareizticīgo līderu pirmo reizi pēc Lielās shizmas (šķelšanās) 1054. gadā bija gatavi šo pāvesta vadošo lomu atzīt. Pilnīgu saskaņu izjauca vienīgi Krievijas pareizticīgās baznīcas lēmums pamest šo tikšanos. Taču arī viņu demarša motīvi nav īsti skaidri – oficiāli viņi protestēja nevis pret Romas pāvesta virsvadības atzīšanu, bet gan pret Igaunijas pareizticīgo baznīcas klātbūtni sanāksmē, jo Igaunijas baznīca pārtraukusi savu kanonisko saikni ar Maskavas patriarhātu un nodibinājusi to ar Konstantinopoles (Istambulas) ekumenisko patriarhātu.

Tagad aktīvi tiek gatavota Benedikta XVI tikšanās ar Maskavas un visas Krievijas patriarhu.

Pāvests vācietis – ko gan tas varētu nozīmēt?

Pats fakts, ka Ticības Kongregācijas prefekts (agrākais amata nosaukums – Lielinkvizitors), turklāt vēl vācietis, Jozefs Racingers tiek ievēlēts par pāvestu, nav nemaz tik vienkārši tverams. Gadu simtiem ilgi par pāvestiem tika izvēlēti vienīgi itāļu kardināli. Tad pēkšņi par pāvestu tiek ievēlēts polis Karols Vojtila (kas pieņem Jāņa Pāvila II vārdu). Un ne jau tāpat vien – tā sakot, gadījās kāds piemērots kandidāts polis, bet ar skaidri noprotamu mērķi – sagraut komunistisko sistēmu. Polija bija šīs sistēmas pati vārīgākā vieta, jo par spīti komunistiskajai valdīšanai tajā bija ārkārtīgi stipra katoļu baznīcas opozīcija varai un ietekme uz tautu. Ar poļu pāvesta iecelšanu tika dots ārkārtīgi spēcīgs impulss šīs ietekmes vēl lielākam pastiprinājumam. Aprēķins bija pareizs, un to juta arī komunisti, tāpēc tika sagatavots atentāts pret pāvestu; tas tomēr bija neveiksmīgs. Pakāpeniski Polijā sākās nemieri, kas *inficēja* visas sociālistiskās sistēmas valstis. Rezultātā komunisms sabruka. Kad tas notiek, katoļu prese pilnīgi pamatoti nopelnu lauvas tiesu par to piedēvēja pāvestam.

Tēmu varētu turpināt ar jautājumu: "Kad vajadzēja sagraut komunismu, par pāvestu izvēlējās poli; tagad par pāvestu izvēlēts vācietis – nez ko Roma vēlas panākt šoreiz?"

Pāvests vācietis ir zīmīgs signāls

(Turpinājums 4. lpp.)

XL – četrdesmitā diena

Laila Čakare

Tie, kuri jau kādu laiku ir draudzes locekļi, noteikti zinās, ka Debesbraukšanas diena tiek svinēta kaut kad starp Lieldienām un Vasarsvētkiem, parasti – maija vidū. Šogad tā iekritusi neparasti agri – 1. maijā. Tam iemesls ir agrās Lieldienas, ar ko saistīts arī Vasarsvētku datums (šogad – 11. maijs).

Jūdiem Vasarsvētku diena bija piecdesmitā diena pēc *Pesah* – lielākajiem gada svētkiem (tāpēc arī grieķiskais nosaukums šiem svētkiem ir *pentēkostē* – 'piecdesmitā'). Rēķinot veselās nedēļās, iznāk septiņas nedēļas, tāpēc šie svētki tiek dēvēti arī par Nedēļu svētkiem. Arī šī bija liela un ievērojama svētku diena – viena no tām, kad visiem jūdu vīriešiem bija jāierodas "Tā Kunga priekšā", lai pienestu savu upuri, kā Dievs Mozum bija pavēlējis. – "*Trīs reizes gadā visiem vīriem jārādās Tā Kunga, tava Dieva, priekšā tai vietā, ko Viņš izraudzīs: Neraudzētās maizes svētkos, Nedēļu svētkos un Būdiņu svētkos. Tomēr tiem nebūs nākt Tā Kunga priekšā tukšā.*" (5. Moz. 16:16)

Brīdī, kad Jeruzāleme ir ļaužu pārpilna, jo jūdi no malu malām ir sabraukuši uz svētkiem, Kristus mācekļi saņem Svēto Garu un sludina Evaņģēliju dažādās valodās. Tam ir milzums liecinieku, un daudzi pievienojas mācekļu pulciņam, kas nu kļūst par lielu pulku, kā to varam lasīt Apustuļu darbu grāmatas 2. nodaļā.

Cik gan klusa un pieticīga uz šo vareno notikumu fona šķiet Kristus aiziešana uz debesīm! To vēro tikai vienpadsmit atlikušie apustuļi. Tomēr bez šīs dienas nebūtu arī tās, ko saucam par Baznīcas dzimšanas dienu. To apliecina arī pats Jēzus, sakot mācekļiem: "*Tas jums par labu, ka Es aizeimu. Jo, ja Es neaizietu, Aizstāvis [Svētais Gars] nenāktu pie jums. Bet aizgājis Es to sūtīšu pie jums.*" (Jņ. 16:7)

Kad tas notika?

Varētu šķist, ka Rakstu liecības par Debesbraukšanas dienu ir visai skopas, varbūt pat pretrunīgas. Trīs vietās – Mk. 16:19; Lk. 24:50–51 un Ap. d. 1:9–12 – ir pavēstīts, ka Jēzus pēc augšāmcelšanās un parādīšanās mācekļiem ir aizgājis uz debesīm. Marka un Lūkas evaņģēlijos nav skaidri norādīts laiks, vai tas noticis uzreiz pēc augšāmcelšanās vai arī kādu brīdi vēlāk. Vienīgi Apustuļu darbu grāmatā evaņģēlists Lūka raksta, ka starp Jēzus augšāmcelšanos un debesbraukšanu ir četrdesmit dienas:

"*Tiem [mācekļiem] Viņš arī pēc Savām ciešanām ar daudz skaidrām zīmēm bija dzīvs parādījies un, četrdesmit dienas viņu vidū redzēts, runājis par Dieva valstību. Un, tos sapulcinājis, Viņš tiem pavēlēja neaiziet no Jeruzālemes, bet gaidīt Tēva apsolījumu, ko jūs, tā Viņš sacīja, no Manis esat dzirdējuši.*" (Ap. d. 1:3–4) Šis minētais bija Svētā Gara apsolījums, ko mācekļi saņēma Vasarsvētku dienā.

Kur tas notika?

Pēc tam, kad Jēzus bija runājis ar mācekļiem, devis tiem pēdējās pavēles un norādījumus, "*Viņš, tiem redzot, tika pacelts, un padebess Viņu uzņēma prom no viņu acīm. Kad tie, Viņam aizejot, cieši skatījās uz debesīm, lūk, pie tiem stāvēja divi vīri baltās drēbēs. Tie sacīja: "Galilieši, ko jūs stāvat, skatīdamies uz debesīm? Šis Jēzus, kas uzņemts prom no jums debesīs, tāpat nāks, kā jūs Viņu esat redzējuši debesīs aizejam." Tad viņi griezās atpakaļ uz Jeruzālemi no kalna, ko sauc Eļļas kalns, kas ir tuvu pie Jeruzālemes, vienu sabata gājumu.*" (Ap. d. 1:9–12)

Evaņģēlijā Lūka raksta, ka pēdējās pavēles Jēzus dod mācekļiem Betānijā – ciematā, ko apdzīvoja ienācēji no Galilejas un kas atradās trīs kilometrus no Jeruzālemes, Eļļas kalna austrumu nogāzē. Tā kā šī bija galiliešu apdzīvota vieta, Matejs raksta, ka "*Viņa vienpadsmit mācekļi nogāja uz Galileju, uz to kalnu, kur Jēzus tiem bija pavēlējis*" (Mt. 28:16).

Runājot par Eļļas kalnu – tur kādā akmenī pat esot saglabājies Jēzus pēdas nospiedums, kas palicis vietā, no kuras Viņš atspēries pirms pacelšanās gaisā. (Ir gan labi, ka Svētajā zemē tik svēti un cienīgi var izskaidrot akmens iedobumus. Pie mums šāds "pēdas nospiedums" akmenī gan būtu "liecība", ka te kāds cits ir darbojies).

Kā to saprotam?

Jēzus uzkāpšana debesīs Rakstos ir minēta vairākkārt. Uz to norāda pats Jēzus pēc diskusijas Kapernaumas sinagogā, kad pat daži no mācekļiem bija klusībā sākuši kurnēt par Viņa sludināšanu. Viņš saka mācekļiem: "*Vai tas jums ir par piedauzību? Kā nu, kad jūs redzēsit Cilvēka Dēlu uzkāpjam, kur Viņš iepriekš bijis?*" (Jņ. 6:61–62). Apustuļu vēstulēs kristiešiem tiek mācīts un atgādināts, ka Kristus ir uzkāpis debesīs (piem., Ef. 4:7–13; Rom 10:6–8; 1. Tim. 3:16) un sēž pie Tēva labās rokas (1. Pēt. 3:21–22). Tas pats ir sacīts arī trijās Kristīgajai baznīcai kopīgajās Ticības apliecībās – apustuļu, Nīkajas un Atanasija. Mācekļi redz, ka Jēzus paceļas augšup, bet tad Viņu aizsedz mākonis un Viņš vairs nav redzams. Tas nenozīmē, ka Jēzus cēlās aizvien augstāk un augstāk šajās fiziskajās debesīs, kas aptver zemi. Tāpat arī sēdēšana pie Tēva labās rokas nenorāda uz kādu konkrētu vietu (krēslu vai mākoni), bet gan Jēzus vienlīdzīgo statusu ar Tēvu. Tātad uzkāpšana debesīs nozīmē Jēzus ieiešanu godībā, kurā Viņš bija pirms šīs zemes dzīves un kur viņam kā Dieva Dēlam ir *paklausīgi eņģeļi, varas un spēki* (1. Pēt. 3:22).

No vēstures liecībām

Kaut arī rakstiskas liecības par Debesbraukšanas dienas svinēšanu ir tikai no piektā gadsimta, Augustīns apgalvo, ka tā tikusi atzīmēta jau kopš apustuļu laika, turklāt tikusi svinēta visā Kristīgajā baznīcā, nevis tikai atsevišķās draudzēs. Ir ziņas, ka sākotnēji kristieši uz Debesbraukšanas dienas dievkalpojumu pulcējušies Eļļas kalnā kādā alā. Kad kristietība jau bija ieguvusi valsts reliģijas statusu Romas impērijā, ap 390. gadu Eļļas kalna nogāzē (kur tas akmens ar pēdas nospiedumu) tika uzcelta baznīca. Tā tikusi gan nopostīta, gan atkal uzcelta, līdz musulmaņi tās vietā uzcēla mošeju. Tomēr nemitīgo kristiešu svētceļnieku dēļ viņi to tā arī nav varējuši lietot savām vajadzībām. Tagad tā pārveidota par kapelu, kas, lai gan pieder musulmaņiem, par nelielu samaksu ir atvērta apmeklētājiem.

Tradīcijas

Dažādās baznīcās ir arī atšķirīgas šīs dienas īpašās tradīcijas. Dažviet Debesbraukšanas dienas dievkalpojumā notiek pupu un vīnogu svētīšana, citur svētība tiek dota pirmajai tā gada ražai. Te varam saskatīt saistību ar Vecajā Derībā noteikto Vasarsvētku svinēšanu, jo tie bija arī pirmās ražas svētki. Citviet šajā dienā tiek nodzēsta Lieldienu svece (protams, tikai tajās baznīcās, kur tā pirms tam tikusi iedegta). Dažās baznīcās šajā dienā notiek svinīgas procesijas, kuru priekšgalā tiek nesti karogi ar lauvas attēlu un beigās – karogi ar pūķa attēlu, tā simbolizējot Jēzus uzvaru pār Sātanu. Dažviet uzskatāmības labad Kristus figūra caur lūku griestos tiek pacelta virs altāra un vienlaikus velna figūra tiek laista lejup. Šur tur šīs dienas svinēšanai tiek ieteikts sarīkot pikniku kalna galā, ēdot kāda putna cepeti. Lūk – dažādu izdarību gana, lai katrs varētu izvēlēties sev tīkamāko. Svarīgākais ir tas, lai šīs dienas tradīcijas un ierašas neaizēno tās nozīmi un būtību.

Mūsu pestīšanas dēļ Dieva Dēls pazemojās kļūdams cilvēks. Viņš uzņēmās mūsu grēkus un ļāva Sevi piesist krustā. Ar augšāmcelšanos un atkal uzkāpšanu debesu godībā Kristus pestīšanas darbu ir pabeidzis. Ar to Viņš apliecina, ka ikviens, kas Viņam tic, augšāmcelsies un iemantos debesu godību. Kā jau Viņš to ir sacījis: "*Mana Tēva namā ir daudz mājokļu. Ja tas tā nebūtu, vai Es jums tad būtu teicis: "Es noeimu jums vietu sataisīt"? Un, kad Es būšu nogājis un jums vietu sataisījis, tad Es nākšu atkal un ņemšu jūs pie Sevis, lai tur, kur Es esmu, būtu arī jūs.*" (Jņ. 14:2–3) BDA

Ģimenes dienai

Mēs visi esam cieši sakņoti ģimenē – tajā piedzimuši, uzauguši un ar to saauguši – kā dēli un meitas, brāļi un māsas, vīri un sievas, tēvi un mātes, vectētiņi un vecmāmiņas, mazdēli un mazmeitas; tāpēc ģimene ir nozīmīga ikvienam. Mūsu baznīcā katru gadu maija otrajā svētdienā svin Ģimenes dienu, taču šogad tā sakrīt ar Svētā Gara svētkiem, un tiem galvenokārt būs veltīti 10. maija svētdienas dievkalpojumi draudzēs. Tāpēc Ģimenes dienai nolēmām pievērst lielāku uzmanību mūsu draudzes avīzē. Aptaujājām vairākus mūsu draudzes locekļus – ģimenes tēvus un mātes – un lūdzām viņiem izteikt savas pārdomas par laulību un ģimeni. Tās sanākušas dažādas, pat atšķirīgas, jo katrs no mums taču ir ar savu pieredzi un skatījumu uz dzīvi, tomēr tās vieno nopietna un dziļa attieksme pret ģimeni un tās vērtībām. Aicinām izvērtēt un pārdomāt līdzi.

Līvija. Ģimene – tas ir vienkārši un tajā pašā laikā tik ļoti sarežģīti. Visbiežāk ģimene tiek veidota jaunībā, kad esam mīlestības apreibināti un uz dzīvi skatāmies caur rozā brillēm. Kad sāk dzimt bērni, par dzīvi sākam domāt nopietnāk, jo sākas lielāka atbildība. Kā mūsu Kungs ir teicis, viens no augstākajiem baušļiem ir: "Mīli savu tuvāko kā sevi pašu", – bet cik tas brīžiem ir grūti izdarāms! Mēs ģimenē esam tik dažādi, katrs gribam būt personība un noteicējs. Bet ir jāprot laikus apstāties un padomāt – vai tas, ko es gribu, ir tas svarīgākais un labākais manai ģimenei. Par bērniem runājot, esmu nākusi pie secinājuma, ka nedrīkstam mīlestību uz bērniem celt augstāk par mīlestību uz Dievu, jo tā mēs padarām viņus par saviem elkiem un nodarām viņiem ļaunu. Bet, paldies Dievam, Viņš mums māca, ka tikai caur Viņu mums viss ir dots, arī mūsu bērni. Tāpēc arī bērnu audzināšanā paļausimies uz Dievu un paklausīsim Svētā Gara pamācībām.

Inga. Esmu lasījusi šādu atziņu: precoties jaunais vīrs domā – kaut viņa sieva nekad nemainītos, bet jaunā sieva domā par to, ko viņa varēs vīrā izmainīt. Man šķiet, ka šajā jokā ir liela daļa patiesības.

Tomēr laulība nav „pārmācību nams". Ja sieviete apprecas ar vīrieti, kuram patīk iedzert, un domā, ka viņa spēs viņu izmainīt, tad tie ir maldi, jo tik un tā alkoholu viņš – agri vai vēlu – mīlēs vairāk nekā viņu. Ģimenē svarīgi ir iemācīties pieņemt otru cilvēku tādu, kāds viņš ir, un padomāt par to, ko es pati varētu darīt, lai mūsu kopīgā dzīve būtu saskanīgāka. Manuprāt, visjaukākie vārdi par laulības būtību ir rakstīti Pāvila vēstulē efeziešiem: „*Sievas, esiet paklausīgas saviem vīriem kā tam Kungam.. Vīri, mīliet savas sievas, tāpat kā Kristus ir mīlējis Savu draudzi, pats nododamies viņas labā..*"

Ģimene – mans vīrs un mani bērni – ir ļoti svarīgi manā dzīvē. Labas, mīlestības pilnas attiecības ģimenē ir vērtība, kas nav salīdzināma ne ar ko citu. Laulāto attiecības prasa lielu atbildību vienam pret otru. Jāmāk pārvarēt savu egoismu, mazliet tā kā „nomirt sev", bet tas nav grūti, ja mīl savu mīļoto cilvēku.

Mana vecmāmiņa man reiz sacīja tā: „Esi gudrāka! Vienkārši piekāpies. Paklusē. Tev nav skaļi jāpasaka pēdējais vārds. Pasaki to pie sevis." Šī ir brīnišķīga pamācība, ko esmu ielāgojusi. Un tā ļoti labi darbojas.

Ļoti svarīgi ir sīkumi. Dzīve vispār sastāv no sīkumiem. Piemēram, *uzšmorēt* kaut ko garšīgu, svētdienās pēc dievkalpojuma visiem kopā aiziet kaut kur pusdienās, kopīgi izbraukumi, gājieni uz operu... Man patīk, ja vīrs man piezvana un jautā: "Kādus augļus tev šodien nopirkt?" – jo man ļoti garšo augļi. Tās ir rūpes un uzmanība, ko es jūtu no viņa puses.

Bet ko mēs paši no sevis spējam? Ļoti maz. Mūs spēcina lūgšanas par saviem mīļajiem, īpaši tad, kad viss nav tik gludi, kā gribētos, un prieks par savu ģimeni tad, kad viss izdodas.

Juris. Ģimene, manuprāt, ir Dieva iekārtota piedošanas jeb žēlastības skola, jo, lai ģimene varētu pastāvēt, mums katru dienu jāmācās piedot. Svarīgi, lai mēs piedotu viens otram tāpēc, ka Kristus nāves dēļ Dievs piedod mums, – jo tikai tad šī piedošana sola nekad nebeigties. Tā nu vīrs un sieva ik dienas bagātīgi piedod viens otram. To redzot, arī bērni mācās piedot viens otram un katrs savā laikā mācās piedot vecākiem.

Aleksandrs. Reiz katehēzē, runājot par Ceturto bausli, sarunā sanāca skart kādu, manuprāt, sāpīgu tēmu – cilvēki bieži vien nezina pašas vienkāršākās lietas par saviem vecākiem un vecvecākiem – tie reizēm nezina pat savas mātes dzimtuzvārdu vai kā sauc viņu vecvecākus, nemaz nerunājot par vecvecvecākiem. Protams, grūti jau visus atcerēties, jo vecvecāki ir četri, bet vecvecvecāki ir astoņi.

Raisoties šādai sarunai, kāds vīrs ieminējās – ja ik pēc trīsdesmit gadiem nāk jauna paaudze, tad 300 gadu laikā katram cilvēkam ir bijis apmēram 2046 tiešo priekšteču. Ja rēķinām vēl tālāk, tad pirms apmēram 500 gadiem, Lutera dzīves laikā, varētu būt bijis apmēram 250 000! No tā varētu izdarīt dažus pārsteidzošus secinājumus, piemēram – ka mēs visi šajās iepriekšējās paaudzēs esam saistīti ar daudziem radniecības pavedieniem un mums visiem ir kādi kopīgi priekšteči.

Šī aina arī parāda, ka katrs cilvēks ir līdzīgs kokam ar varenām saknēm un, ja Dievs vēlē viņa dzimtai turpināties un plesties, arī ar kupliem zariem.

Andris. Laulība ir īpaša savienība, kuru nodibinot, veidojas ciešas jo ciešas saites. Vairs nav īsti nošķirams, kas ir man un kas – otram, jo laulībā tiešām kļūst it kā par vienu, kā Dieva vārds saka, – par vienu miesu. Vai tad ir kāds tuvāks draugs kā laulātais? Vai tad uz kādu citu cilvēku var vairāk paļauties vai cerēt? Protams, tas tā ir, ja laulību turam svētu. Tās vairs nav divas dzīves, bet ir viena dzīve. Tāpēc arī vīriem ir teikts: kas mīl savu sievu, tas mīl sevi pašu. Šajos vārdos nav kāds aprēķins, bet tajos precīzi izteikta vīra un sievas vienība.

Bērni – citiem to ir daudz, citiem – nav neviena. Ja Dievs devis bērnu, tad tik un tā viņš aiziet savā dzīvē – pieķeras pie savas sievas un ar to (nevis ar mums, viņa tēvu un māti) kļūst par vienu miesu. Un mēs atkal paliekam divatā, tas notiek ļoti, ļoti ātri. Tāpēc ir jākopj šī mūsu divu saite un vienība, jārūpējas vienam par otru, un jālūdz, lai Dievs ļautu šo mūžu, šo dzīvi līdz pašam galam piepildīt kopā.

Incis. Ģimene? Mēs jau visi nākam no ģimenēm, tā ka ģimene nevienam nevarētu būt mazsvarīga. Un man šķiet, mēs tā īsti kādas lietas novērtējam tikai tad, kad sajūtam to trūkumu. Ja kaut kas nav tā, kā būtu jābūt vai gribētos, mēs izjūtam sāpes, ciešanas un ilgojamies pēc laimīgajiem brīžiem, jo – mēs taču esam tos pieredzējuši.

Tagadējos laikos ļaudis ļoti vienkārši šķiras, aiziet katrs uz savu pusi... Agrāk tā neuzdrīkstējās, tas bija negods. Patiesībā – atklāts Dieva baušļa pārkāpums. Varbūt cilvēki pārlieku izceļ tādas "mantas" kā personiskā brīvība un neatkarība, savu vēlmju, alku, tieksmju, iekāru piepildīšanu, dzīves baudīšanu. Jūs taču saprotat, ka es runāju par amoralitāti, jā, cilvēks ir kļuvis vieglprātīgs un nepastāvīgs, neuzticīgs un neuzticams, vienaldzīgs un cietsirdīgs. Daudzi tagad tik ļoti ir notrulinājuši savas jūtas, ka viņi īstenībā nemaz nezina, ko nozīmē mīlestība un mīlēt, ko nozīmē uzticība un uzticēties; viņi neuzticas ne saviem vecākiem, ne bērniem, pat sievai vai vīram ne! Tāds cilvēks neciena un nepieredz svētību, ko Dievs var dot ne vien tev, bet arī taviem bērniem un bērnu bērniem, un vēl daudzām paaudzēm pēc viņiem. Negribēdami viņi savus bērnus un bērnu bērnus pavēl neveiksmēm, nelaimēm... negribas teikt – lāstam, bet tā tas ir. Un otrādi – Dieva bauslis patiesi nes svētību, ja to ciena un tam uzticas. Pavērojiet ģimenes, viņu vecākus, vecvecākus – kaut vai savu radu vidū taču atradīsit tādus, par kuru tēviem, mātēm, vecvecākiem, vecvecvecākiem kaut ko zināt! Ko mēs nododam savām dzimtām,

(Turpinājums 8. lpp.)

Izvēle vai žēlastība?

Lasītāju kluba sanākšana 16. aprīlī

Guntars Baikovs

Šī Grāmatu lasītāju kluba tikšanās tika gaidīta ar īpašu interesi. Šoreiz izvēlētā grāmata – angļu rakstnieka un kristīgā apoloģēta Klaiva Steipla Lūisa darbs "Svarīgā izšķiršanās" – solīja karstas diskusijas. Kā nekā autors grāmatā bija mēģinājis ielūkoties debesu un elles realitātē. Kā tad ir tur – aiz šīs pasaules robežām? Šī raksta autoram bija uzticēts īpaši svarīgs uzdevums – būt modram, tvert svarīgāko, kas klubiņā pārrunāts, lai to darītu zināmu arī tev, lasītāj.

Mūsu mācītājs Aleksandrs atzinās, ka ilgi lauzījis galvu, kādā griezumā lai šo grāmatu aplūko – vai izceļot autora spīdoši radītos psiholoģiskos portretus vai grāmatā ietverto teoloģiju, vai vēl ko citu? Grāmata ir pretrunīga – tajā ir daudz slavējamu lietu, tomēr arī tikpat daudz maldinošu atziņu. Taču – visu pēc kārtas! Jau pašā diskusiju sākumā iezīmējās dažādi viedokļi – vieniem šķita, ka grāmatā attēlotā debesu un elles realitāte ir visai pievilcīga, jo pieļauj iespēju arī tiem, kuri jau nonākuši ellē, izdarīt pareizo izvēli un nokļūt debesīs. Pretēju viedokli visprecīzāk izteica mūsu māsa Ingrīda: "Par vēlu, tur katrs dabūs, ko pelnījis!"

Aleksandrs mudināja "rakt" dziļāk un censties saskatīt, kādas būtiskas teoloģiskas tēmas grāmatā tiek risinātas un vai var piekrist autora redzējumam. Autora apraksti par elli un debesīm nu nekādi nesaskan ar Svēto Rakstu vēsti. Lai arī viņš pats vairākkārt ir uzsvēris, ka savā daiļdarbā nepretendē uz teoloģisku patiesību, tomēr – kas uzrakstīts, uzrakstīts.

Sniedzot nelielu ieskatu par grāmatas autoru, Aleksandrs norādīja, ka K.S.Lūiss nāk no kalvinistu vides, kur ir atzīta mācība par divkāršo izredzēšanu (teoloģijā – dubultā predestinācija), tas ir, ka vieni no mūžības izredzēti pestīšanai, citi – pazudināšanai, un šajā grāmatā saskatāma autora polemika ar šo mācību. K.S.Lūiss ir uzbūris tādu pēcnāves realitāti, kurā tiek apžēloti arī tie, kas nonākuši ellē.

Katram elles iemītniekam vēl ir iespēja nonākt autobusa pieturā, kurš laiku pa laikam dodas uz debesīm. Turklāt šajā autobusā var iekāpt ne tikai kristieši, bet pat cilvēki, kas savas dzīves laikā aktīvi iestājušies pret kristietību. Un tā tieši no pelēkās, lietainās, bet citādi nemaz ne tik sliktās elles, katrs, kas vēlas, var doties izbraucienā uz debesīm. Tur viņus sagaida tie, kas jau iemantojuši debesu valstību. Un, ja vien atbraukušajos ir saglabājies kas labs – kaut pats, pats mazumiņš –, debesu iemītnieki no šīs mazās dzirkstelītes spēj uzpūst labā uguni, kura ļauj izdarīt cilvēkam svarīgo izšķiršanos – izvēlēties palikt uz dzīvi debesīs.

Lai izskaidrotu šādu uzskatu saknes, Aleksandrs veda klātesošos nelielā ekskursijā filozofijas pasaulē, aprakstīdams divu ievērojamāko filozofu – Platona un Aristoteļa – uzskatus. Tieši Aristoteļa piekritēji viduslaiku Rietumu baznīcā ir atbildīgi par augsnes sagatavošanu idejai, ka Kristus žēlastība var tikt attiecināta ne vien uz kristiešiem, bet arī uz visiem cilvēkiem, kuros vēl ir saglabājies kaut kas labs. Tiek izmantotas it kā tās pašas frāzes: "tiekam pestīti no Kristus žēlastības", "tas nav no mums", bet izpratne ir cita – nav vajadzīga nedz ticība Kristus nopelnam, nedz Svētie Raksti.

Tā nu mācītājs nemaz tā īsti nedeva iespēju gremdēties pārdomās par K.S.Lūisa radīto elli un debesīm, bet, "rakdams" aizvien dziļāk, norādīja uz maldīgajiem uzskatiem, kādus autors apzināti vai neapzināti ir ietvēris savā darbā. Aleksandrs pat jokodams atvainojās, ka sabojājis, iespējams, labos priekšstatus par šo grāmatu.

Taču – ko darīt, ja autora elle un debesis nebūt nav tās pašas, par kurām mums liecina Dieva vārds? No Dieva radītās elles neviens vairs uz debesīm netiek, tāpat arī otrādi ne (Lk. 16:19–31). Ko darīt, ja autors brīnišķīgi apraksta grēcīgo cilvēku atrunas, ar kurām tie noraida Dieva žēlastību, taču pats, šķiet, tā arī neizprot iedzimtā grēka smagumu? Jo nav jau mums tās iespējas izdarīt šo svarīgo izšķiršanos – pašiem atrast Dievu un Viņam pieķerties. Tikai tad, ja Dievs caur Kristu mūs aicina savu izredzēto pulkā, mēs varam Viņa piedāvājumu pieņemt vai noraidīt.

Šķiet, šajā vietā šī raksta autors uz kādu laiku zaudēja modrību; nav viegli vienlaikus baudīt no visām pusēm piedāvātos kārumus un augļus, veldzēt slāpes ar smaržīgu kafiju un vēl pagūt saklausīt, kas diskusiju karstumā svarīgs pateikts.

Pie pienākuma autoru atsauca kāda līdzība. Mūsu māsa Līga izteica domu, kas pa reizei droši vien piemeklē katru kristieti. Vai arī es iemantošu Debesu valstību? Mana ticība ir tik vāja... Varbūt tādās reizēs šī grāmata varētu nomierināt, jo tajā tiek piedāvāta iespēja arī pēc nāves? Un tad Aleksandrs pastāstīja vienu no brīnišķīgākajām līdzībām, kādas esmu dzirdējis.

Cilvēks var ceļot pāri okeānam ar lielu un drošu kuģi un visu laiku neticēt un baiļoties – nez vai viņš tiks līdz otram krastam – , tomēr droši nonāk otrā galā. Kāds cits var ar milzīgu ticības spēku iedomāties, ka spēs pāriet upi pa plānu ledu, un – aiziet bojā. Jo ne jau mūsu ticības spēks mūs glābj, bet gan tas, uz ko ticībā paļaujamies. Ja ticībā ir vāja, taču kuģis – drošs, nonākam galā. Ja ticība varena, taču ledus plāns, gals ir bēdīgs. Te nu ir mūsu prieka avots – mūsu paļāvība ir uz Kristu Jēzu, Dieva Dēlu. Lai cik vāja būtu mūsu ticība, Viņš piepilda apsolījumus, kurus mums devis. Viņa apsolījumi ir stiprs un drošs kuģis, bet viss pērējais ir tikai mūsu iedomu plānais ledus.

Ilmārs veica nelielu kopsavilkumu, sacīdams, ka katrs šo grāmatu uzlūko no savas uzskatu sistēmas. Kā psalmists raksta: "Svētajiem Tu rādies svēts un taisnajiem taisns. Šķīstajiem Tu rādies šķīsts Savā sirdī, bet no tiem, kas novērsušies, arī Tu novērsies." (Ps. 18:26–27) Ticīgie šajā grāmatā var atrast daudz laba, neticīgie – pamatojumu vēl nesteigties. Aleksandrs vēl piebilda, ka droši vien K.S.Lūiss šobrīd no debesīm lūkodamies šūpo galvu: "Vai, vai – ko es esmu sarakstījis!"

Lai nu kā, noslēgumā visi vienojāmies atziņā, ka labi visu ir pārbaudīt pēc Dieva vārda mērauklas. Lai notiek, ka psalmā teikts: "Tavs vārds ir manu kāju spīdeklis un gaišums uz maniem ceļiem." (Ps. 119:105)

(Turpinājums no 2. lpp.)

protestantiem, īpaši luterāņiem. Šis fakts Vācijā ir radījis jūtamu nacionālu pacēlumu. Turklāt nevajag aizmirst, ka Vācijā, kas nezinātājam varētu šķist kā luterisma citadele (jo te taču luterisms radās), puse ir katoļu un puse tā saukto evaņģēlisko ticīgo, un tikai daļu no šiem evaņģēliskajiem varētu saukt par luterāņiem. Patiesībā Vācija ir protestantisma, tai skaitā, arī luterisma, vājākā vieta, kurā balanss starp katoļiem un evaņģēliskajiem Lutera tautas un ticības brāļiem ir nestabils.

Fakti vai baumas, ka vācu izcelsmes pāvests grasās reabilitēt Luteru, kas vācu tautas (arī vācu katoļu) apziņā ir viens no tās visu laiku izcilākajiem dēliem, var izraisīt nopietnu tuvināšanos Romas attiecībās ar protestantiem. Tas ievērojami celtu pāvesta autoritāti vācu tautas un protestantiskās pasaules vidū, padarītu viņu par savējo to vidū, kuri Luteru uzskata par savējo. Turklāt pāvests īpaši ne ar ko neriskē katoļu vidū, jo viņiem pāvests vienmēr būs savējais neatkarīgi no tā, ko viņš izdarījis.

Romas lāsts pār Luteru

1520. gada 15. jūnijā pāvests Leo X laiž klajā savu slaveno bullu *Exurge Domine,* kurā ir ietverts 41 punkts ar Lutera "ķecerīgo" uzskatu uzskaitījumu. Pāvests Luteram deva laiku pēc bullas izsludināšanas Vācijā – 60 dienas –, lai viņš atsauktu savus ķecerīgos uzskatus un izlīgtu ar "Māti Baznīcu". Kā zināms, Luters, saņēmis pāvesta bullu, to publiski sadedzināja 1520. gada 10. decembrī. Vairāki no bullā ietvertajiem nosodījuma punktiem skar Evaņģēlija mācības pašu būtību un arī šodien ir šķeļoši Romas un luterāņu attiecībās, daži turpretī šodien skan tik kuriozi, ka Romai tos nebūtu grūti atcelt vai, pareizāk sakot, grūti neatcelt.

Piemēram, bullas 33. punktā ir nosodīts Lutera uzskats, ka "dedzināt ķecerus [uz sārta] ir pretēji Svētā Gara gribai" (grūti iedomāties, ka Roma arī šodien šādu uzskatu sauktu par ķecerīgu). Tāpat arī 16. punktā nosodīts Lutera uzskats par to, ka tie, kas pretēji tā laika Romas mācībai uzstāj, ka lajiem Sv. Vakarēdienā būtu jāpasniedz abi elementi (Kristus miesa un asinis), nav jāuzskata par ķeceriem. Šodien pēc II Vatikāna koncila (20. gs. 60. gados) arī Romas katoļiem ir atļauts Vakarēdienā sniegt lajiem abus elementus; tas nozīmē, ka arī ar šo jautājumu Romai vairs nebūtu problēmas.

Vēl dažos citos punktos nosodīti no konteksta izrauti vai sagrozīti polemiski Lutera izteikumi, kuri savā būtībā ir pretēji Lutera izteiktajai domai, kas ir skaidri redzama kontekstā un citos viņa izteikumos. Tomēr vairākos punktos, skatoties no šodienas Romas oficiālās mācības pozīcijām, izteikta un nosodīta Lutera mācība, kas vēl joprojām ir krasi pretēja Romai. Tāds, piemēram, ir 25. punkts, kurā nosodīts Lutera uzskats, ka "Romas pontifs, Pētera pēctecis, nav Kristus vietnieks [kas valda] pār visām baznīcām visā pasaulē un ko Kristus būtu iecēlis Svētajā Pēterī." Šis ir viens no jautājumiem, kurš veido visas Romas ekleziloģijas (mācības par baznīcu) pamatu un no kura Roma nekad nebūs gatava atteikties.

Tāpat Roma diez vai būtu gatava atzīt, ka Leonam X nav bijusi taisnība, nosodot šādu Lutera izteikumu: "Ir neapšaubāmi, ka nedz baznīcai, nedz pāvestam nav varas pār ticības artikuliem [tos ieviest vai atcelt], un vēl mazāk attiecībā uz morāles likumiem vai uz labajiem darbiem" (27. p.), jo Roma šodien šādu varu uzsver un aizstāv vēl noteiktāk – Lutera laikā pāvests mācības un morāles jautājumos vēl nebija pasludināts par nemaldīgu, šodien – ir.

Lāsta atcelšanas izredzes. Kopsakarības. Nolūki. Konsekvences

Šajā jautājumā viss atkarīgs no tā sauktās politiskās gribas. Lai šo seno lāstu atceltu un pielabinātu protestantus, varētu izvēlēties dažādus populistiskas retorikas ceļus, un šajā sfērā Vatikāna speciālistus kādam būtu grūti pārspēt. Protams, ja tagadējais pāvests par sava pontifikāta mērķi ir pasludinājis redzamas, t.i., institucionālas, baznīcas vienības izveidošanu, tad lāsta atcelšanai politiskās gribas, šķiet, varētu būtu pietiekami. Kā šī griba realizēsies, rādīs tuvākais laiks. Taču luterāņiem un citiem protestantiem lāsta atcelšanas gadījumā vajadzētu būt piesardzīgiem, jo tā šoreiz varētu būt vienīgi politika, kas izsakāma ar tautas gudrību: ko nevar ar varu, to paņem ar viltu! Ja gadu simtiem ilgi Romas bargā balss skandēja tikai vienu teikumu: "Marš, atpakaļ uz Romu, jūs ķeceri!", tad tagad šī pati balss maigi dūdos: "Luters nu ir atgriezies pie mums, nāciet arī jūs."

Būtu svarīgi apzināties, kāpēc Romai šāda ārēja baznīcas vienība (arī ar luterāņiem) ir nepieciešama. Šādu vienību vairāk nekā simts gadus ir centušās panākt dažādas ekumeniskās kustības, bet Roma no šī procesa gan vienmēr vismaz oficiāli turējusies malā. Ekumenisko kustību mērķis ir bijis Jēzus vārdu "Lai visi ir viens!" (Jņ. 17:21) īstenojums ārējā baznīcas vienībā. Tas ir ļoti augsts un cēls mērķis, kam daudzi krietni kristieši no visas sirds ir gribējuši kalpot.

Zīmīgi, ka ekumenisko kustību iesāka tieši luterāņi 20. gs. sākumā. Viņi sāka ar Bībelē pamatotas kristiešu vienības meklējumiem galvenajos ticības jautājumos, jo tas saskaņā ar Rakstiem ir vienīgais īstais baznīcas vienības pamats. Tomēr visai drīz šī ekumeniskā kustība izvērsās par baznīcpolitisku un sociālu kustību, kas pretēji sākotnējai iecerei deklarēja: "Mācība šķeļ, bet darbi vieno." Vienprātību mācības jautājumos, kas būtu pamatota Svēto Rakstu mācībā, tā arī neizdevās panākt un no tās atteicās. Turpmāk vairāk tika meklēta ārēja vienotība, dibinot dažādas savienības, padomes, kurās apvienojās dažādas konfesijas un baznīcas, kas sadarbojās galvenokārt sociālā un humānā jomā.

Kādu baznīcas vienību meklē Roma? Šodien tā negaidīti ir uzņēmusies galveno lomu ekumeniskajā kustībā, taču Romas priekšstati par mācību un ticību ir visai izplūduši un sinkrētiski. Roma ir gatava sapludināt kopā visdažādākos ieskatus un mācības – gan kristīgas, gan pagāniskas.

Romas jaunā mācība – reliģiskais universālisms, kas ir vainagojums Romas ilgajam ceļam projām no Kristus Evaņģēlija un pretī pestīšanai ar darbiem – pasludina par pestījošu jebkuru reliģiju vai pat ateistisku morāli, ja vien tajā ir labie darbi un morāles normas. Kopš II Vatikāna koncila (1960. gadi) Roma māca, ka arī neticīgie un citu reliģiju piederīgie, kas nepazīst vai pat noliedz Jēzu Kristu, ja vien tie cenšas darīt ko labu, ir mistiskā veidā saistīti ar Romas baznīcu un var iemantot pestīšanu uz baznīcas rēķina. Protams, arī šajā jaunajā mācībā visa centrā jāpaliek pāvesta valdīšanai, jo pēc Romas mācības baznīcas pilnība realizējas tikai tad, kad pār to valda pāvests. Nekas cits nav tik svarīgs, pat Jēzus Kristus, kā izrādās, ne.

Tas vēlreiz parāda, ka pāvests sevi uzskata ne vien par Kristus vietnieku, bet pat par aizvietotāju. Šī iemesla dēļ reformācijas tēvi uzskatīja pāvesta varas institūciju par antikrista izpausmi, kas nostājas pret Evaņģēliju un tiecas vienīgi pēc laicīgas varas, kura panākama ar šādu ideoloģiju.

Tas, ka pāvestam ir tik atvērta sirds pret nabaga pagāniem un viņu reliģiju un viņš ir pat gatavs tiem piešķirt pestīšanu bez ticības Kristum, nebūt nenozīmē, ka viņa sirds ir tikpat atvērta pret evaņģēlisko brāļu ticību, kas grib paļauties vienīgi uz Kristu.

To labi raksturo kāds nesens piemērs. Seši no daudzajiem Romas katoļu baznīcas lāstiem, kas tika vērsti pret luterāņu mācību Tridentas koncilā (XVI. gs.), tika izteikti pret luterāņu galveno ticības artikulu – mācību par attaisnošanu ticībā. Viens no šiem lāstiem skan: "Ja kāds saka, ka attaisnojošā ticība nav nekas cits, kā vien uzticēšanās dievišķajai līdzcietībai, kura Kristus vārdā piedod grēkus, vai ka mēs tiekam attaisnoti vienīgi no žēlastības, – tas lai ir nolādēts." (VI sesijas 12. kanons)

Pagājušā gadsimta pašās beigās daudzas PLF luterāņu baznīcas parakstīja *Kopīgo paziņojumu par attaisnošanas mācību* ar Romas baznīcas kongregāciju *Par kristiešu vienību pasaulē*. Tas notika pēc vairāk nekā 20 gadu ilga katoļu un luterāņu teologu kopīga darba. Šajā dokumentā luterāņu puse ekumeniskas vienotības panākšanas labad piedāvāja Romas teoloģijai tuvinātu mācību par attaisnošanu, un abas puses vienojās, ka uz šo jauno, pārformulēto luterāņu mācību vairs neattiecas minētie Tridentas koncila lāsti.

Kad augstākstāvošā Vatikāna *Ticības mācības kongregācija* izanalizēja šo kopīgo paziņojumu, tās toreizējais vadītājs Jozefs Racingers (nu jau pāvests Benedikts XVI) oficiāli paziņoja, ka "Svētais ofīcijs" jeb Ticības mācības kongregācija neredz nekādu pamatu apgalvojumam, ka uz pieņemtajā *Kopīgajā paziņojumā* pārstāvēto luterāņu mācību vairs neattiecas Tridentas nosodījumi. Turklāt tas notika 2000. gada 31. oktobrī – Augsburgas ticības apliecības jubilejas gada Reformācijas dienā; jauka dāvana luterāņiem, vai ne! Tātad pat attiecībā uz pašiem piekāpīgākajiem luterāņiem, kas atkāpušies no evaņģēliskās skaidrības mācībā par attaisnošanu, 16. gs. Romas uzliktie lāsti paliek spēkā.

Šis fakts liek nopietni apšaubīt, ka pāvesta Benedikta nodomam drīzumā reabilitēt Luteru (ja tāds vispār pastāv) būtu mērķis reabilitēt Lutera mācību un ar bezviltīgu sirdi sveikt luterāņus kā ticības brāļus. Visdrīzāk tam ir kāds cits mērķis.

Tie, kas sekojuši līdzi publikācijām mūsu draudzes avīzē, atceras par ambiciozajiem Vatikāna varas plāniem Eiropas Savienībā. Romas baznīca dos ES tik ļoti nepieciešamo ideoloģiju, bez kuras tā nevar sasniegt savus mērķus. Ir skaidri redzams, ka Eiropas Savienību nopietni apdraud iekšējās nacionālās, reliģiskās, sociālās un politiskās pretrunas un tai trūkst ideoloģijas, kas varētu šīs pretrunas novērst. Turklāt tai nav arī kādas efektīvas struktūras, kas varētu šādu ideoloģiju novadīt līdz visu sabiedrības slāņu piederīgo sirdīm. Savukārt Romai ir gan šāda vienojoša ideoloģija (reliģiskais universālisms), gan pietiekami efektīva struktūra (baznīca), kas lieliski izturējusi laika pārbaudi.

Lai šo reliģiskā universālisma ideoloģiju pieņemtu Eiropas Savienības oficiālajā līmenī, Romai ir nepieciešams pirms tam veikt savu obligāto "mājas darbu" – īstenot šo ideoloģiju baznīcas iekšienē, t.i., nodibināt redzamu vienību. Vēlāk šai reliģiskā universālisma ideoloģijai vajadzētu efektīvi īstenoties arī kristiešu un nekristiešu reliģiskajā vienībā, kas stipri mazinātu spriedzi pasaulē un ievērojami uzlabotu politisko klimatu.

Benedikta XVI baznīcas apvienošanas centieni un īpaši veids, kādā tie tiek īstenoti, šķiet, liecina, ka viņš sparīgi ķēries pie šī obligātā "mājas darba" pildīšanas.

Mums, luterāņiem, nevajadzētu šos pāvesta baznīcas apvienošanas centienus pieņemt nekritiski, bet ir rūpīgi jāapsver, uz kurieni tie ved. Pat ja pāvests, lai pielabinātu luterāņus, reabilitē Luteru, kurš pats nekādi nevar šo situāciju komentēt, viņš tomēr turpina nolādēt apustuli Pāvilu ("Ja kāds saka, ka .. mēs tiekam attaisnoti vienīgi no žēlastības, – tas lai ir nolādēts"; sal. Ef. 2:8–9). Šādā situācijā nākas atzīt – lai gan baznīcas ārēja vienotība ir labs un cēls mērķis, taču Evaņģēlija noliegšana ir pārāk augsta cena par šādu vienotību. Vai luteriskā baznīca to apzinās, parādīs laiks. Tai vajadzētu arī atcerēties, ka aizvien vēl aktuāli ir brīdinošie Lutera vārdi par pāvestiešiem, ko viņš ierakstījis savā teoloģiskajā testamentā – *Šmalkaldes artikulos:* ".. nauda, slava un vara viņiem ir viss." BDA

Kristības un iesvētības

Svētdien, 30. martā, mūsu baznīcā notika Kristību un iesvētību dievkalpojums, kurā kristīti un iesvētīti tika Daina Skrebele, Ritvars Rullis un Rihards Stiprais, iesvētību saņēma arī Laine Kokina.

Ritvars stāsta, ka no 12 gadu vecumā ir mācījies svētdienas skolā, taču kristīts un iesvētīts ticis tikai tagad, kad bija jākļūst par krusttēvu.

Ritvars. *Mācības arī man pašam bija vajadzīgas. Tagad man ir vieglāk saprast daudzas lietas manā dzīvē. Jūtu, ka esmu mainījies, vairs neeju garām, ja kādam vajadzīga palīdzība. Ļoti gribētos dzīvot pēc tiem vārdiem, kas mums tika mācīti, vēlos tā dzīvot un bērniem to mācīt.*

Šajā reizē tika kristīts arī Marikas un Ojāra Krūmiņu jaunākais dēliņš Herberts.

Marika aizkustināta stāsta, ka dievkalpojuma laikā bijis jādomā par to, ka pārāk reti viņi ir baznīcā. Jo īpaši viņu ir uzrunājuši Jēzus aicinājuma vārdi: "Laidiet bērniņus pie Manis un neliedziet tiem, jo tādiem pieder Dieva valstība."

Ritvars Rullis un Rihards Stiprais

Marika. *Mūsu pienākums ir šādi virzīt un mācīt bērnus. Izvēloties krustvecākus, mums bija svarīgi, lai viņi būt krietni kristieši un laulāti ģimenes cilvēki. Herberta krustvecāki ir Tukuma draudzes pērminderis un ērģelniece, tāpēc mums ir pārliecība, ka viņi nopietni izturēsies pret saviem krustvecāku pienākumiem.*

Kristību un iesvētību dievkalpojums notika arī 6.aprīļa rītā. Kristīti un iesvētīti tika Inese Slokenberga, Arnis Akmeņkalns un viņa meita Gabriella.

Laine Kokina ar vecākiem un visjaunāko brālīti

Arnis. *Mani uz baznīcu atveda mans sens paziņa – Ivo Ozoliņš. Par sevi diemžēl jāsaka, ka savos 40 gados neko labu šajā dzīvē izdarījis neesmu. Esmu darījis tikai sliktu – viss ir bijis aplami, nepareizi; vienīgo palīdzību varēju meklēt pie Dieva. Ar gadiem cilvēks sāk pārdomāt savu dzīvi. Šobrīd mani ne tik daudz nodarbina domas par mūžīgo dzīvību, cik – vēlēšanās šo dzīvi nodzīvot tā, lai ģimenei es būtu ne tikai līdzi dzīvotājs, bet kaut kas vairāk. Ne tā, kā bijis līdz šim. Ja atskatos atpakaļ, tad redzu tikai grēkus, brīžiem pat ir baisi to apzināties. Mani nav uztraukušas citu ciešanas, bēdas. Esmu no tām vairījies.*

It kā nekas īpašs manā dzīve nav noticis, nekādu ārēju satricinājumu nav bijis, bet man bija smagi, tāpēc pēdējo palīdzību es meklēju pie Dieva, – kur tad man citur vērsties?

Savukārt Inesi uz baznīcu atvedusi viņas māsa Inga.

Inese. *Māsa mani iedrošināja iet uz mācībām. Viņa stāstīja, ka esot interesanti, un tā arī bija. Man reizēm pat bija tā, ka nevarēju sagaidīt nākamo pirmdienu, kad atkal varēšu klausīties, ko mācītājs stāsta. Man patika, ka mācītājs Aleksandrs Bite izskaidro tādas mūžīgas lietas, piemēram, baušļus, ar mūsdienīgiem piemēriem. Tā nav tikai teorētiska mācība, bet tai tūlīt seko paskaidrojums, un tas ir labi, interesanti un saprotami. Ļoti, ļoti priecājos, ka esmu draudzē. Pats būtiskākais, ko šajā mācību laikā sapratu, ir neizmērojamā Dieva žēlastība, es esmu pateicīga, ka varu iet pie Dievgalda.*

Ar māsu Ingu esam vienīgās ģimenē, kas ejam baznīcā, bet es ļoti ceru, ka tas tā ir tikai pagaidām, jo no ģimenes esam saņēmušas labvēlīgu atbalstu. Īpašu atbalstu esmu jutusi no mūsu vecmāmiņas, viņa ir teikusi, ka tas ir labi, ka es eju baznīcā un mācos. Mums nav izteikti pārmetumi, nav bijušas konfliktsituācijas ar ģimenes locekļiem, bet diemžēl arī nopietnu sarunu par ticības jautājumiem pagaidām nav bijis. BDA

Intervēja Eva Lūse